

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen

verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum; Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn, en B. van der Wal, Dordrecht-Centrum.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 17, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

HOORT DE ROEDE

De stem des Heeren roept tot de stad (want Uw naam ziet het wezen): Hoort de roede en Wie ze besteld heeft.

Micha 6 : 9

1.

Micha — zijn naam betekent: Wie is Jehova? Ja, wie is Jehova, de Zijnde, de Onveranderlijke, en dat beide in belofte en bedreiging.

Als een eeuwig, onveranderlijk God, komt Hij in een eeuwig verbond Zich voor eeuwig te verbinden, om eeuwig de God te zijn van een in zichzelf ellendig en arm volk, en openbaart Hij Zich als een belofte vervullend Ontfermer. Daarvan zingt Ethan:

'k Zal nooit herroepen, 't geen Ik eenmaal heb gesproken.

't Geen uit Mijn lippen ging, blijft vast en onverbroken.

Dit is tot troost en bemoediging van een arm volk. De Heere is en blijft de Getrouwe en de Onveranderlijke tegenover een volk, dat niets dan ontrouw en veranderlijk is in zichzelf. Maar de Heere is ook de Onveranderlijke in Zijn bedreigingen en in Zijn oordelen. Dat toch heeft Israël van de oude dag ondervonden. Met name in de dagen van Micha de profeet.

En in dat teken stond zijn ganse optreden en profetie, bedreigende beide, Juda en Efraïm, met Gods zware straffen en oordelen vanwege de zonden en ongerechtigheden, die vernieuwvuldigd werden.

Doch anderzijds, voornamelijk in het laatste van zijn profetieën, troost hij in zeer klare en duidelijke taal het overblijfsel met belofte van wederkeer uit de Babylonische ballingschap en vervolgens getuigt dit, ja dit bovenal, van de geestelijke verlossing door Christus. Van Zijn komst en van Zijn zegeningen en weldaden ten aanzien van 'het uitverkoren Sion Gods.

Hoort de roede en Wie ze besteld heeft, zo spreekt de profeet in de tekst. We zouden zo zeggen: Gods geduld moest toch wel een einde nemen. Heeft Hij Zijn weldaden niet wonderlijk betoond?

Want zo leren we in vers 3: O mijn volk, wat heb Ik u gedaan? En waarmede heb Ik u vermoeid? Betuigt tegen Mij.

Heeft Hij Zijn eis niet duidelijk bekend gemaakt, vers 8: Hij heeft u bekend gemaakt, o mens, wat goed is; en wateist de Heere van u, dan recht en gerechtigheid te doen en weldadigheid lief te hebben en ootmoedigheid te wandelen met uw God?

Moest dan de roede niet neerkomen op een volk, Hem geduriglijk tergende, en dat zonder waarschuwing, zonder roepstem, die er aan voorafging?

Immers, schrikkelijk waren de zonden. Naar het getal uwer steden zijn uw afgoden, o Israël. Bloedschulden raakten aan bloedschulden. Schrikkelijk de zonden van de koningen Achab en Omri, die Israël zondigen deden. Doch neen, de roede is opgeheven, maar komt nog niet neer. God laat hem zien. Het is al 't ware of God dreigend met de roede klappt en dit vergezeld doet gaan met een vermanende en bedreigende stem: Hoort de roede. Voorwaar, dit is taaie lankmoedigheid.

Voordat de Heere Zijn oordelen volvoert, komt Hij eerst met vermaningen en dreigende roepstemmen. En daarom: De stem des Heeren roept. Immers God spreekt, en dat op onderscheiden wijze. Hij spreekt in en door de natuur; De stem des Heeren is op de wateren enz.

Hij spreekt ook in de genade, endat wel door wet en Evangelie.

Eenmaal stond het volk aan de voet van de bevende Sinai. Geen gedierte mocht de berg aanraken, of het zou gestenigd worden. Toen riep het volk uit: Och, dat de Heere niet meer tot ons sprake, maar dat Hij tot Mozes spreke. En Mozes, zo vreselijk was het gezicht, zeide: Ik ben gans bevreesd en bevende.

God spreekt ook in het Evangelie. Voor een arm, verschrikt en bevend zondaar, die aan de voet van de Sinai stond, maar nu door de bediening des Geestes het Evangelie mag beluisteren, is dit een gans ongewone stem. Als de Heere het Evangelie ontsluit voor zijn ziel, verstaat hij Lodenstein.

Dit is andere taal dan Horebs donder. O, Goddelijk genadewonder.

De Heere spreekt ook door beloften en bedreigingen tot volken, landen en personen.

Zo ook hier, zo ook tot een wegzinkend vaderland.

Zo ook tot ons persoonlijk.

Daarom: De stem des Heeren roept tot de stad. Tot welke stad?

Tot Samaria en Jeruzalem? Tot Nederland?

Ja, dat ook. Doch in de allereerste plaats moeten wij die stad ergens anders zoeken. Die stad ligt veel dichterbij dan wij denken.

VAN DE ADMINISTRATIE

Hartelijk dank aan hen, die ons toezonden de juiste adressen op ons verzoek in de nummers 9 en 10 gedaan. Mogen wij steeds rekenen op aller medewerking indien het nodig is? Wij willen herhalen wat wij in het vorig no. schreven, nl. dat er tot 1 oktober a.s. nog gelegenheid is het abonnementsgeld over te maken. Een vriendelijk verzoek aan hen, die nog niet betaalden dit te doen vóór genoemde datum. Het bespaart ons veel werk. Na 1 oktober zal per post een kwitantie worden aangeboden. Wij hopen dat allen zullen medewerken. Met veel dank vermelden wij dat aan overbetalingen werd ontvangen f 19,19. Al onze abonnees willen wij opwekken in hun omgeving te werken voor ons blad, opdat wij steeds nieuwe abonnees kunnen blijven noteren. Ons gironummer is 704350 ten name van de administratie van „Bewaar het Pand”, te Alphen aan den Rijn, Van Eeghenstraat 14.

v.d. L.

Die stad zijn wij zelf. Die stad heet mensenzijl! Met dreigenden roepstemmen, maar ook met taaie lankmoedigheid komt de Heere nog tot ons.

Van de Heere Jezus lezen wij, als Hij de stad zag, weende Hij en zeide: Och, of ge nog bedenken mocht wat tot Uw eeuwige vrede is dienende; maar nu is het verborgen voor uw ogen.

Ja, verborgen is die vrede, is de weg der zaligheid, is Christus; en daarin ligt onze dwaasheid verklaard. Onze ogen zijn open voor alles wat wij niet moeten horen, en zij zijn gesloten voor deze roepstem. Ja, schrikkelijke verdwazing, die stem niet te horen. Dat is tevens onze ellende.

Immers Ledeboer vraagt: Wat is des mensen grootste ellende? En hij antwoordt dan: Dat hij zijn ellende niet kent.

Deze schrikkelijke verdwazing wordt in de tekst uitgedrukt, als hier tussen haakjes staat: Want Uw Naam ziet het wezen. Dit betekent: Een wijs man zal Uw Naam zien; of: Doorzicht is, Zijn Naam te vrezen.

Daarom lezen we ook op een andere plaats: Och, of ze wijs waren, ze zouden op hun einde merken.

O, mijn medereizigers naar de eeuwigheid. Het ontbreekt niet aan roepstemmen in ons aller leven. En met name in onze veelbewogen en kommervolle dagen. Wat al lankmoedigheid en barmhartigheid bewijst de Heere van dag tot dag.

Wat al weldaden heeft de Heere aan ons land en volk betoond in oude tijden, ja tot op de huidige stond.

Maar ziet dan ook, naar die mate, dat een land en een volk of persoon rijk beweldadigd is, God Zijn bijzondere bemoeienissen betoond heeft, naar die mate is ook de verantwoordelijkheid en naar die mate zal ook de straf en het oordeel zijn.

Want dan zegt de Heere: Omdat gij geweigerd hebt de tucht aan te nemen, zo zal Ik ook lachen in uw verderf, en spotten als uw vrees komt.

Vader Smijtegelt zegt in één van zijn predikatiën: Als een onbekeerd mens op zijn uiterste ligt en zijn hoop voor dit tijdelijke leven

is vergaan, ja, dan moet er een predikant of een kind van God aan zijn ziekbed komen. Ja, dan moet er genade komen.

En voorwaar, ware bekering komt nooit te laat. Maar late bekering is veelal bedriegelijk. En onze ouden plachten te zeggen: Een ziekbedbeking blijft veelal aan het bedstro hangen.

O, wij mochten nog bedenken in deze dag en

ogenblikken, wat tot onze eeuwige vrede is dienende. Opdat niet eenmaal het besluit zal moeten baren en het voor eeuwig te laat zal zijn.

Doch wat het inhoudt die stem niet te horen en dat de nu nog opgeheven roede des Heeren zal nederkomen als een roede van verdelging, daarover een volgend maal D.V.

Ds. Smits.

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

12

Met dit woord: „Kom binnen, dan zal ik u zeggen, wat u nuttig kan zijn”, is de Pelgrim vriendelijk ontvangen door Uitlegger, wat zijn hart verkwikte. Daar hij leefde in een diep besef van zijn onwaardigheid, was het voor hem zo groot dat hier huis en hart voor hem open stonden.

Het deed ook Uitlegger weldadig aan een Pelgrim te ontmoeten die onderwijs nodig had. Er zijn zoveel godsdienstige mensen, die dat niet nodig hebben, daar zij in hun weten en kunnen opgaan. Maar deze Pelgrim is een man, die het niet weet en niet kan. Hij heeft hulp nodig. Met belangstelling wenst hij het onderwijs van Uitlegger te volgen. Hij moet meer klaarheid bekomen in de leer der zaligheid om op een rechte wijze daarin werkzaam te zijn. Het zijn voor hem heerlijke en gewichtige zaken. Zaken die hem vanuit de Schrift zo dierbaar en onmisbaar geworden zijn. De vernieuwing des harten, de bekering tot God, de vergeving der zonden en het recht ten eeuwigen leven zijn zaken, waar zijn hart naar uitgaat.

De Pelgrim beseft het dat zijn gangen en treden vastgemaakt moeten worden in het Woord. Hij wil geen kind blijven, dat als de vloed bewogen en omgevoerd wordt met alle wind van leer. Mannelijk wenst hij te worden in het geloof en kinderlijk in vertrouwen op de Heere. Daarom heeft hij dan ook zijn geestelijke onkunde beleden en beweend voor het aangezicht van de Heere.

Wanneer Uitlegger zijn bediende last geeft licht te ontsteken, dan is dat de eerste les die hier gegeven wordt. Wat bedekt is door de duisternis, kan alleen door het licht te voorschijn gebracht worden. De Heere wil dat wij onze afhankelijkheid van het licht van de Heilige Geest kennen en beleven. Denk er aan, mijn vriend, wil Uitlegger hiermee te kennen geven, het is vanwege onze zonden dat wij gedurig in de duisternis staan. Het licht moet van boven komen en daarom bidt de dichter: „Zend Heere Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden”.

Bij het licht dat ontstoken is, kan en mag de Pelgrim zijn leermeester op diens verzoek volgen. En zo mogen ook wij delen in het onderwijs dat hier gegeven wordt.

De deur wordt ons geopend door de bediende, en we treden in een afgezonderd vertrek. En daarmee staan wij nu in de kraamkamer des geloofs. Hier gaat het om de geboorte en de opvoeding van de kinderen der belofte. De Heere wil, dat ons hart gebonden is aan en leeft uit de beloften van het Evangelie, die ons daartoe gepredikt moeten worden.

„Hier aanschouwde de Pelgrim het beeld van een zeer eerwaardig man, dat tegen de wand hing. De ogen waren ten hemel geslagen, het beste aller boeken was in zijn hand, de wet der waarheid was op zijn lippen geschreven, de wereld was achter zijn rug; hij stond als het ware te pleiten met mensen en een gouden kroon hing boven zijn hoofd”.

Deze man is in zijn persoonlijk en ambtelijk leven een zeer eerwaardig man, een man des geloofs.

Hij bezit dus de waardigheid, die nodig is om het Evangelie op een waardige en Gode welbehagelijke wijze te prediken. Het is de deftigheid, die bij de bediening van het Woord en de sacramenten niet gemist mag worden. Deze waardigheid is de waardigheid van Christus, het beeld van Zijn verschijning in

de verkondiging van het Evangelie. En hiermee dwong Hij eerbied af voor de wil en het Woord van Zijn vader.

Het beeld van deze eerwaardige man hangt aan de wand, die plaats der ere is hem geschonken van de Heere. En niemand meet zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijk Aaron. Die plaats was hem dan ook een oorzaak van verwondering.

Deze eerwaardige man draagt in zijn hart en leven het beeld van Christus. En hij vermogt alle dingen door Christus, Die hem kracht geeft. Zijn grote Meester heeft dan ook gezegd: „Wie u hoort, die hoort Mij; en wie u verwerpt, die verwerpt Mij; en wie Mij verwerpt, die verwerpt Degene, Die Mij gezonden heeft”. En zo gaat het hier om de bediening van Christus in de bediening van het evangelie.

Zijn ogen zijn ten hemel geslagen. Dat geeft ons zijn innerlijke gebedsgestalte te kennen. Ogen die wenen over de onbekeerlijkheid van allen, die nog voortleven in hun zorgeloosheid. Daarom zijn het dan ook biddende ogen, want zijn hart bidt om de dierbare werkingen van de Heilige Geest, opdat het zaad der wedergeboorte wortelen mocht schieten en vruchten dragen. En zo moet het Evangelie niet alleen met een biddend hart gepredikt, maar ook beluisterd worden.

Daartoe was dan ook het beste aller boeken in zijn hand. Gezalfd door de Heilige Geest wist hij het Boek te hanteren als het Woord des Geestes en als de staf des levens tot een zegen voor de gemeente.

„De wet der waarheid was op zijn lippen geschreven”. Want zijn lippen waren geheiligd met een gloeiende kool van des Heeren altaar. Daarom was het dan ook de keus van zijn hart de reine hemelleer te verkondigen tot verheerlijking van de Heere en tot vernedering van de zondaar.

„De wereld is achter zijn rug”. Tot roem van Gods genade is hij van werelddburger, hemelburger geworden. Het is zijn lust en zijn leven de zaligheid van des Heeren dienst en de heerlijkheid van het hemelleven te stellen tegenover de wereld, die daarbij verdwijnt in het niet. In het leven der genade vergaat de wereld voor ons met al haar begerlijkheden.

„Hij stond als het ware te pleiten met mensen”. In dat bidden stond hij voor mensen te pleiten voor het aangezicht des Heeren op de enige en algemene offerande van Christus. Te pleiten, of het de Heere behagen mocht Zijn ontfermende en vergevende liefde te verheerlijken in arme en ellendige zondaars-harten. In die gezegende offerande is toch alleen de pleitgrond van het gebed en de vrij-spraak van het geloof.

Deze prediker stond met en voor de mensen te pleiten op de dierbare offerande van Christus, opdat hun harten erdoor vervrijmoedigd zouden worden in het komen tot de Heere. Buiten deze offerande is geen pleitgrond voor het bedroefde hart.

Met deze pleitgrond van het gebed kunnen wij bestaan in het gericht des Heeren tegenover de vloek der wet en de aanklacht van ons geweten. En op grond daarvan wordt satan gescholden in het schelden van het boetvaardig volk, wat het hart Gods verkiezende liefde doet smaken.

„En een gouden kroon hing boven zijn hoofd”.

De kroon van het rechtvaardig zijn in Christus voor God. De kroon, die Hij heeft verdiend met Zijn lijdelijke en dadelijke gehoorzaamheid. In deze kroon schittert de vergeving der zonden en het recht ten eeuwigen leven. Het is een gouden kroon, die in de bediening van het Evangelie schittert van alle kanten.

Waarvan de zoete en zalige vrede gesmaakt wordt in het hart door het geloof. Maar in de grote dag des gericht zal die kroon in haar volle luister aanschouwd en ontvangen worden tot verheerlijking van de Heere.

Maar ach, velen hebben hun ogen afgewend van de gouden kroon der rechtvaardigheid en heerlijkheid. Waarom Paulus zegt: „Mijn kinderzens, die ik wederom arbeid te baren, totdat Christus een gestalte in u krijg”. De prediking van het dierbaar Evangelie heeft in levendmaking en rechtvaardigmaking de heiligmaking ten doel. De levende Christus moet in ons hart en leven gestalte bekomen. En daarom moeten deze geestelijke kinderen vanuit de belofte van het Evangelie gevoed worden.

„Nu, zeide Uitlegger, heb ik u eerst deze schilderij doen zien, omdat de man die daarop staat afgebeeld, de enige is door de heer van die plaats waar gij heen gaat, gemachtigd om u tot gids te dienen op alle moeilijke plaatsen die u op uw weg zult ontmoeten. Daarom moet u terdege acht geven op datgene, wat ik u getoond heb, en u goed in het geheugen prenten wat u hebt gezien, opdat gij u niet op uw reis laat misleiden door sommigen, die onder voorwendsel dat zij u de goede weg aanwijzen, u op de weg des verderfs zouden voeren”.

Uitlegger weet dat de Pelgrim een dwaalziek hart heeft, gelijk als wij allen hebben. Daarover hebben wij ons te schamen voor de Heere.

A.

R. Kok.

Naar de

11.

CATECHISATIE

Wij vervolgen onze les over de inspiratie van de Bijbel.

We doen dit wel wat uitgebreid, maar we achten dit nodig in verband met devraagstukken, die men in deze ernstige tijd van verval opwerpt en die zich concentreren om de Bijbel.

We wezen reeds op de moderne Schriftkritiek en de nieuwe theologie, die de onfeilbare inspiratie van de Bijbel loochent, en de feiten der Schrift ziet als „mythologische inkleding” (scheppingsverhaal, spreken van de slang enz.). Het onderwijs op vele christelijke scholen is er helaas niet vrij van en helemaal niet de gemeentelijke scholen.

We spraken deze week een meisje, dat een openbare huishoudschool bezoekt en heel rustig zei niet meer in God te geloven, en dat de duivel ook niet bestaat. Ja, de duivel is geraffineerd listig.

Onze kinderen worden gekonfronteerd met de aanvallen, die men op de Heilige Schrift doet. Ja, ook met wat van kerkelijke zijde opgedist wordt, over hetgeen in kerkelijke bladen geponeerd wordt en wat verwarrend oplevert bij onze jongeren. Zo werd dezer dagen ons een schrijven doorgegeven van een moeder, die graag iets naders zou willen weten over de besteding van de zondag; of we de zondag slechts als een oudtestamentische inzetting moeten zien; over de scheppingsdagen, als dagen van 24 uur of perioden. Zij schrijft o.a.:

„Wij hebben 7 kinderen (waarvan de oudste ongeveer 15 jaar is) en daarvoor voel ik een grote verantwoordelijkheid, vooral omtrent deze dingen. In de tweede plaats wordt er steeds meer geloofd in onze kerken, dat de schepping niet in 6 dagen, maar in 6 perioden tot stand kwam. Deze dingen doen zo'n aanval op onze jeugd, dat ze er niet tegen bestand zullen blijven, als er ook niet even krachtig een tegenaanval wordt gedaan door

onze voorgangers om het tegendeel te bewijzen. Onze oudste gaat op een christelijk lyceum en daar wordt al het mogelijke gedaan om de jongeren, die „ouderwetse begrippen” te ontfutselen”.

Gaarne willen wij in onze lessen hierover nader spreken. Hoewel de les over de schepping en over de sabbat, onze zondag, de dag des Heeren, nog niet aan de orde is, zullen we eerder hierover handelen. Vooraf echter een opmerking. Het zijn geen nieuwe kwesties, maar ik denk, dat toch behalve deze moeder meerderen ermee zitten en er niet uit kunnen komen. Vergeten we echter niet, dat, wat o.m. die scheppingsdagen betreft, de Bijbel niet bedoelt te zijn een „natuurkunde boek”, waarin we al de dingen op wetenschappelijke wijze opgelost vinden, ofschoon het wel zo is, dat de Bijbel een gids is op de levensweg en ons de weg aanwijst voor alle terreinen des levens, maar dan zó, dat de Bijbel „geloof” vraagt en een „toetssteen is voor geloof en leven.

De wetenschap kan wel tegen de Bijbel zijn en de ongelovige wetenschap is dit metterdaad, maar de Bijbel is niet „onwetenschappelijk”, niet tegen de rede (onlogisch). Zij staat echter *boven* de rede en *boven* ons verstand. Denk b.v. aan het WONDER. De wonderen zijn niet zogezegd „onlogisch”, tégen het verstand en de rede, maar zij gaan *boven* ons verstandelijk denken uit. Bij het wonder gaat God langs een andere orde te werk dan nor-

maal de natuurwetten werken. Die z.g. andere orde (een GODDELIJKE orde!) gaat *boven* ons verstand, we kunnen die niet begrijpen, niet omvatten. Gods kind belijdt wel eens: „Als ik dit wonder vatten wil, staat mijn verstand eerbiedig stil”. Gelukkig zij, die het aanbiddelijke wonder leren kennen van de „wedergeboorte”.

Vóór we op de bovengenoemde onderwerpen ingaan, nog iets over hetgeen we in de vorige les bespraken inzake het standpunt van de moderne theologie: Het gaat om de boodschap Gods, als „getuigenis” van de Bijbelschrijvers, en die moeten we aanvaarden als „tijdgebonden”.

Je moet je niet houden aan de „letter” der Schrift, zegt men.

We zeiden: De duivel is geraffineerd listig. En zo werkt hij ook door met deze moderne kritiek op de Bijbel. Ja, inderdaad: „de boodschap Gods, los van haar gebondenheid”.

We leven nu in een andere tijd en we moeten mee met onze tijd. We moeten ons zoveel mogelijk aanpassen. „Gods recht”, „oordelen”, „bevinding”, „je ellende leren kennen”, „tweemaal naar de kerk gaan”, enz. zijn ouderwetse ideeën.

Al verder werkt het vergif door in de kerken, ook van de gereformeerde belijdenis, en mogen in onze kerken en in onze gezinnen toch de ogen daarvoor open gaan.

R'dam-West.

v.L.

Ds. Gezelle Meerburg

De boeteprediker van het land van Altena

12

We hebben in de voorgaande artikelen al iets laten zien van het diepe besef van de verantwoordelijkheid ten aanzien van de hem toebetrouwde zielen, dat Gezelle Meerburg in zijn prediking gedreven heeft.

Wie de preken van hem leest, wordt daar telkens door getroffen. Daarom maakt hij het zichzelf niet gemakkelijk en tracht de volle raad Gods te prediken.

In verband hiermee is het goed hier in te gaan op een beschuldiging, die aan zijn adres gericht is.

We hebben op het oog de beschuldiging dat hij de welmenende nodiging des heils in de toepassing achterwege gelaten zou hebben. Hij zou zelfs een vals-lijdelijk christendom gepreekt hebben. Sommigen hebben hem zelfs willen indelen bij een richting, die de verkiezing en verwerping enkel wilde voorstellen, zonder de welmenene roepstemmen Gods uit te dragen.

Nu zal het genoegzaam bekend zijn, dat juist Gezelle Meerburg een afkeer had van het bevorderen van één bepaalde richting. Daartoe zocht hij te veel de waarheid Gods. We zouden het haast zeggen: die waarheid was zijn richting. En dat niet alleen; zo wordt hem ook groot onrecht aangedaan.

Zelf heeft hij op deze zaak gewezen. We kunnen dit lezen in een preek over Titus 2 : 14: „Die Zichzelf voor ons overgegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken”.

Tegen het einde van de preek komen we dit gedeelte tegen: „Men heeft mij wel eens gezegd, dat wij de dode zondaar alleen moesten voorstellen hoe ellendig hij is en wat hij te wachten heeft, maar hem niet op Christus, niet op ontkoming of verlossing wijzen moesten, omdat hij toch dood is en daarom niet horen kan. Doch indien dit onze regel moest zijn, dan zouden we hem niets moeten zeggen, dewijl hij dan ook het eerste niet kan horen. Neen, zo zou er aan duivelen gepredikt mogen worden, niet aan mensen.

Indien de apostelen zo onder de heidenen hadden gepredikt, dan zouden zij met recht hebben kunnen vragen: „Zijt gij gekomen om ons te pijnigen voor de tijd?” Maar men zegt: „Zij

kunnen toch niet horen, zij zijn doof en blind”. Doch de vraag is niet, wat zij kunnen, maar wel wat zij verplicht zijn. Is dit antwoord nog niet genoeg, lees dan wat God zegt in Jesaja 42 : 18: „Hooft gij doven, en aanschouwt gij blinden, om te zien”

Ds. Slagboom

11 Uit de **P**raktijk

Toen wij indertijd met u een gesprek hadden tijdens huisbezoek, en het die avond erg laat geworden was, hebben wij gezegd, dat wij nog eens terug wilden komen, want in onze gesprekken hoorden wij dingen waar wij zeker nog eens met u over spreken moeten. U maakte toen een paar aanmerkingen over het leven van sommigen, waarvan wij geloven dat de Heere een genadewerk in hun harten gewerkt heeft, maar die volgens u niet zo serieus leven, daar op hun gedrag nog wel heel wat aan te merken is.

„Ja, dat is waar. Ik noemde toen een paar gevallen, en wat ik u vertelde weet ik van heel nabij. Ik praat daar liever niet over, maar het kwam in het verloop van ons gesprek naar voren, en we kunnen toch ook alles niet goedkeuren al zijn het bekeerde mensen. Er wordt toch op gelet en naar gezien, nietwaar?”

„Ja vriend, al zijn dat mensen waar de Heere grote wonderen aan verricht heeft, daarom zijn ze niet gewaarborgd tegen vallen en struikelen. De hoogst begenadigden liggen er voor bloot. Jacobus zegt dat we dagelijks in vele struikelen, en ziet eens naar David en Petrus, hoe diep die gevallen zijn, maar ze zijn door genade niet vervallen. De Heere richtte hen weer op uit hun zware val.

Als een mens met God te doen krijgt, gaat zulk één zien dat hij een zondaar is. Veelal krijgt hij te doen met zijn eerst bijliggende of boezemzonden, dat zijn die zonden, waar hij het meest aan vast zit. De één aan geldgierigheid, de ander aan wellust, een derde aan hoogmoed. En zo heeft ieder een zonde, waaraan hij het meest vast zit en die hij het meest bedrijft.

Maar als de Heere nu gaat werken in zijn hart

en hij wordt overtuigd, en overgebogen in zijn wil en begeren, dan is het tegen de zonden: Henen uit! Dan ziet hij in de zonde de dood, dan krijgen de zonden een flinke klap, maar dan begint de strijd pas tegen de zonden, want dan komen er later wel eens tijden, dat juist die hoofdzonden de kop weer opsteken; laat staan dat het gebeurt dat men soms lust krijgt tot zonden, daar men vroeger niet ingeleefd noch aan gedacht heeft; zonden die hem als een wandelaar overkomen”.

„Ja maar, daar kunnen ze het toch niet onder uithouden, want dat volk gevoelt het toch als ze zo zondigen? Kunnen ze dat nu altijd maar volhouden? Krijgen ze dan geen tijden dat ze er moeite mee hebben? Ik begrijp dat niet en kan daar niet bij”.

„Ja vriend, ik durf niet te zeggen hoe ver het gaan kan, en hoe diep een mens vallen kan, die genade heeft ontvangen. Maar dit is zeker, dat ze van de genade niet vervallen kunnen. Zij worden in de kracht Gods bewaard tot de zaligheid, maar door zo te leven en de zonden toe te geven maken zij het zichzelf zo moeilijk. Het kan lang duren vóór zij er erg in krijgen waartoe de zonden hen hebben gevoerd. Wanneer zij gaan merken en gevoelen dat ze nu missen hetgeen hun voorheen zo lieflijk en zoet was, namelijk toen zij zo teder gesteld waren en de nabijheid des Heeren mochten proeven en smaken, toen ze de zonden zo haten konden en vlieden, en hoe zij nu dat tere en nabije leven missen. 't Is voor hun waarneming of de Heere hen verlaten heeft. 't Is koud en donker van binnen en waar nu heen? Zij hebben God verlaten door hun zonden. Dan komt de schuld naar hen toe, en verfoeien zij zichzelf vanwege hun afmakingen. Dan komen daarbij wel die twijfelingen of de Heere hun ook die zonde wel vergeven wil en zal; daar gaat dan zoveel in zulk een ziel om. Maar wordt zulk één verwaardigd om in deze met berouw en schuldbelijdenis onder de Heere te komen, hetwelk met smekingen en tranen gepaard gaat, en hij mag dan als opnieuw ervaren dat de Heere gaarne vergevende is, wat een ootmoed en verwondering vanwege de grote daden des Heeren, aan zulk één bewezen, is daar de vrucht van. Daar wordt een ziel klein onder, dat is maar voor beleving vatbaar.

Maar u sprak over misdragingen van bekeerde mensen, welke zeker aanstotelijk zijn. Ik wil u eens vertellen wat ik in mijn jeugd door mijn grootvader hoorde vertellen.

In één van onze dorpen woonde eens een vissersman, die door de Heere was opgezocht en krachtadig bekeerd. Hij was lidmaat van de oude afgescheiden kerk.

Deze man viel in een grote zonde, namelijk drankzucht, en wel in die mate dat hij menigmaal dronken over de weg slingerde, zeer tot aanstoot voor de gemeenschap. Daar werd over hem gesproken op de kerkeraadsvergadering, en besloten werd dat de leraar met een ouderling hem zou gaan bezoeken, en over zijn gedrag hem zou onderhouden. Dominee en ouderling gingen naar de woning van deze visser. Op de vraag of haar man thuis was, antwoordde zijn vrouw dat hij op de visserschuit was die in de haven lag. Bij de schuit aangekomen, wilden zij aan boord stappen, maar daar hoorden zij een mannestem vanuit het vooronder van het schip, zodat zij bleven staan. Zij hoorden hoe deze gezochte man zichzelf aanklaagde vanwege zijn ergerlijke zonden, en zijn nood lag uit te kermen voor de Heere. Toen zij dit even hadden aangehoord, zei de leraar tot de ouderling: „Laten wij hier maar weggaan; hier is voor ons geen werk. Hij ligt onder censuur bij de Heere, en dat komt altijd goed terecht”. Kijk vriend, niet allen vallen zo bijzonder in een hoofdzonde terug, maar ieder van Gods kinderen heeft een kwaad waar zij hun levenlang mee te tobben hebben, en wat gelukkig niet altijd zo openbaar komt; en wat wordt daar veel over gezocht in het verborgene. Maar als deze dingen nu al zo zijn, dan hebben zij zelf meer last van hun afmakingen dan degenen, die daar aanstoot aan nemen. Bedenk wel, dat wij voorzichtig moeten zijn in de beoordeling van dezulken, want

die Gods volk aanraakt, raakt Zijn oogappel aan.

Er wordt wel eens gezegd: Het is een volk van vallen en opstaan, maar met dat al is het toch een gelukkig volk. 't Is een volk dat aangezien is door de Heere. Daar mochten wij wel jaloers op worden. Want dat volk heeft een zekere en heerlijke toekomst.

Bileam wenste wel met dat volk te *sterven*, maar laten wij vragen en zoeken met dat volk te mogen *leven* uit die éne fontein, n.l. Christus, dan zal het sterven gewin zijn.

Hebt u daar begeerte toe? Dan zal de liefde vele dingen, ook aangaande Gods volk, bedekken. En nu nemen we hiermee weer afscheid.

J. van Heteren.

1. Herinneringen

Op mijn verzoek had de commissie van redactie mij aanvankelijk vrijgesteld van het leveren van bijdragen, gezien het vele werk dat de administratie van ons blad meebrengt. Mij geheel onttrekken kon ik toch niet, en hoewel dit voor mij geheel vreemd is, wil ik toch trachten een enkele maal uit de ervaring van het ambtelijk leven iets te schrijven, met de bedoeling, dat de Heere het gebrekvolle ten zege moge stellen, en wij bewaard mogen worden, dat de mens niet in het midden komt te staan, maar het werk Gods en Zijn eer bedoeld mogen worden.

Wij gaan met onze gedachten terug naar het bezettingsjaar 1942, toen de hand van de bezetter zwaar drukte op ons volk.

In die dagen ging de weg van één onzer mede-amtsbroeders door de diepte.

Zijn oudste zoon, 23 jaar oud zijnde, werd aangetast door een ernstige ziekte. Ook hij openbaarde, zoals wij allen van nature doen, geen lust te hebben om in de wegen des Heeren te wandelen, waarover zijn ouders verborgen leed droegen, maar daarom des te meer behoefte hadden hem aan de Heere op te dragen. Aanvankelijk scheen het dat de zoon weer zou herstellen, maar helaas, de hoop verdween al heel spoedig. Ook hij, de grote sterke Piet, ging begrijpen dat zijn ziekte ongeneeslijk was, hoewel hij daar nooit over sprak. Zijn vader besprak dit met mij, en verzocht tevens het alles eerlijk aan hem mede te delen. Denkt u dat eens in, wat dat voor onze medebroeder was, en tot roem van Gods genade mogen wij het zeggen, wat heeft de Heere hem menigmaal op voor ons verborgen wijze ondersteund en gesterkt.

Op de avond, dat het ongeneeslijke van de ziekte bekend was, verzocht hij mij, dit Piet mede te delen. Denkt u eens in wat dat voor ons was, onverwachts, ambtelijk daartoe oproepen te worden (want in die tijd waren wij vakant). Schier te zwaar voor menselijke schouders. Maar het is Israels God, Die krachten geeft, dat werd die avond rijkelijk ervaren, daarom alleen de Heere de eer.

In de geest doorleven wij bij vernieuwing de zware gang naar de kamer waar een gebroken jong leven lag. Hij scheen zo sterk, maar ach, hij was zo broos en zwak. Jonge mensen die dit leest, bedenkt het, dat wij zo nietig zijn, en het jonge leven zo plotseling afgebroken kan worden. Hier is een voorbeeld dat ons zo ernstig aanspreekt. Daarom, gedenkt aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap. De jeugd is de beste tijd, welke de Heere toekomt; en de dienst des Heeren is een liefdedienst, waarom uw bede veel moge zijn of worden.

Neig mijn hart en voeg het saam,
tot de vrees van Uwe Naam.

Direkt bij ons binnenkomen wendde hij zijn aangezicht naar de wand, heel goed verstaande wat het doel van onze komst was.

Als naar gewoonte staken wij onze hand tot hem uit, maar tot onze grote verbazing ontweek hij die. Wij hebben er ons later over verwonderd, dat de Heere door Zijn Geest dat sterke jonge leven aan het verbreken was.

Wij staken bij vernieuwing hem de hand toe, en kregen toen uit zijn mond te beluisteren: Laat mij hier maar *alleen* liggen, want voor mij is het te laat. Ik heb mijn leven doorgebracht, en voor mij is de genadetijd voorbij, wat mijn eigen schuld is. Ik heb de band doorgesneden, en naar recht verdiend, dat de Heere mij geheel loslaat. O wee mijner, dat ik zo gezondigd heb.

En wie is nu in staat zulke een hart toe te spreken?

Menselijke woorden schieten hier te kort. Maar welk een voorrecht als dan ondervonden mag worden, dat wij de boodschap uit het Woord Gods mogen overbrengen en doorgeven. Wij hebben het toen kort gemaakt, *uitziende hoe de Heere het verder zou doen*. Wij mochten spreken met hem over de geschiedenis van de verloren zoon, waar juist een enkele dag van te voren wijlen Prof. v.d. Meiden over had gepreekt, waarvan wij enkele zinnen mochten doorgeven. Onder het spreken viel hij ons al dadelijk in derede met de opmerking: Ja, zo'n doordraaier ben ik! Wat gepaard ging met een eerlijke schuldbelijdenis, ook tegenover zijn vader, dat hij tegen een goeddoend God had gezondigd, die hem altijd had nagewandeld, en naar Wie hij niet had willen luisteren. Zoals wij reeds opmerkten, hebben wij die avond ons gesprek kort gemaakt, uitziende hoe de Heere het verder zou leiden. Laten wij maar trachten er buiten te blijven, want de Heere zal voor Zijn eigen werk zorgen.

Nadat wij met hem het aangezicht des Heeren in den gebede hadden gezocht, vroeg hij: „Hoewel ik het niet waardig ben, wilt u nog eens terug komen, en zou de Heere naar mij nog kunnen omzien?”

Hoe het verder gegaan is, D.V. een volgende maal.

v.d.L.

Jisken Pieters Hijlaridis

4.

Wij willen verder naar Jisken luisteren.

O mijn vriend, wat maakt het geloof ons al vrij, vrij ook van alle omstandigheden van dit ondermaanse leven. Want om te kunnen geloven, dat de Heere God in het dierbare bloed der verzoening voor elk schuldig en verloren volk ontfermend en getrouw is, daarvoor hebben wij zulke een onwankelbare grond in Gods getuigenis. In mijn hart is het nu eens nacht en dan eens dag, maar Gods Woord is geen nacht, daar het eeuwig een verzoend aangezicht voor Zijn arm volk altijd vrolijkheid en licht is, opdat hun harten ook in de grootste smarten nog in de Heere zouden kunnen gerust zijn.

O mijn vriend, konden wij dat Woord slechts eenvoudig geloven en daarin met lijdzaamheid zien op de barmhartige en medelijdende Hogepriester, Die in alles verzocht is geweest als wij, doch zonder zonde, dan zouden wij niet bezwijken noch verflauwen in onze harten, maar in stilheid en vertrouwen zou onze sterkte zijn.

„Hebt gij lust om het lijk nog eens te zien?” zo vroeg Jisken.

In antwoord hierop gaf haar bezoeker tekenen, dat dit niet nodig was, vooral omdat hij vreesde, dat het zien van de afgestorvene haar uit haar bedaarde gemoedsstemming zou wegrukken.

„Heb daarvoor geen vrees”, sprak zij toen. „Zolang ik zoveel goedheid in de Heere zien mag, als ik thans van Hem kan geloven, zolang heb ik kracht genoeg om het lijk van mijn dochter met bedaardheid te aanschouwen”.

Zij bracht hem daarop naar een bovenkamer, waar men het lijk op de vloer had gelegd na het bedekt te hebben met een laken. Zij knielde naast de afgestorvene neer, sloeg het laken van het aangezicht op en staarde het enige ogenblikken zwijgend aan.

„Zie”, zo sprak zij tenslotte, „daar ligt nu haar stof. Wat heb ik dat kind liefgehad, haar lichaam, haar verstand ontwikkelde zich zo goed, in mijn werk was zij mij tot

hulp. Ik was waarlijk hoogmoedig op haar en ook zij had mij zo lief. Zij kon niet buiten haar moeder, en ik kon nergens gaan of ik was met mijn gedachten bij haar. Waarlijk, de Heere had mij in haar een lief kind gegeven. Nu is zij dood. De Heere heeft die ogen en die mond voor mij toegesloten, mijn rechterhand heeft Hij afgehouden, maar Hij is de Heere, Hij doet wat goed is in Zijn ogen. Ik moet leven bij hetgeen Hij mij geeft, en dat wil ik ook, en mag ik haar niet houden, welnu, ik geloof, dat Hij er wijze en goede redenen voor heeft, al kan ik die redenen niet begrijpen. Hij zegt mij immers, dat ik blind ben, en dat geloof ik ook. Wil Hij mij bij de hand vatten en mij leiden naar Zijn raad tot zaligheid, ach, dat ik dan die raad goedkeure en billijke, ook wanneer mijn hart eronder dreigt te bezwijken.

Misschien zult gij mij vragen”, zo ging zij verder, „of ik dan zoveel verwachting heb voor de toekomst van mijn kind en dat ik haar daarom zo gemakkelijk kan overgeven.”

Toen haar bezoeker te kennen gaf, dat die gedachte inderdaad bij hem opgekomen was, maar dat hij schroomde haar dit te vragen, sprak zij: „Gij moogt mij dit wel vragen, maar ik moet u antwoorden, dat ik die verborgen dingen voor de Heere laat. Ik heb met mijn kind veel gesproken over de Heere Jezus en de noodzakelijkheid der bekering. Ik heb veel voor en met mijn kind mogen bidden. Maar ik heb nooit gezien, dat een wezenlijke, blijvende indruk bij haar gekomen is. Zij was jong, haar hart had de dingen die in de wereld zijn lief, en ik weet niet anders of zij is alzo gestorven. Evenwel weet ik, dat zij in de handen van een God gevallen is, Die haar beter kende dan ik, en Die haar ook geen onrecht zal doen, en gelijk ik haar in de doop aan een drieëinig God heb opgedragen als een kind, dat in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren was, heb ik haar deze morgen weer aan de drieëinige God afgestaan, Wiens raad zij zo spoedig had uitgediend.

En wat mij betreft, ik geloof vastelijk, dat als de Heere ook mij zal oproepen, ik voor Zijn troon niets anders zal te doen vinden dan Hem en al Zijn daden te aanbidden en te bewonderen, hetzij ik mijn kind daar vind of niet. Wat wilt gij dan? Zal ik mij nu door mijn onwillig en onverloochend hart laten verleiden, om hier af te keuren wat ik eeuwig zal moeten billijken en prijzen? Zal ik hier klagende uitroepen: Heere, wat doet Gij? terwijl ik vastelijk geloof, dat ik misschien spoedig beginnen zal met de gehele triomferende kerk uit te roepen: Gij hebt alles wel gemaakt! Neen, dat zalige werk, hetwelk mijn hemel zal wezen, namelijk God en het geslachte Lam dankzeggende groot te maken, daarvan wens ik door genade hier reeds iets te leren en te beginnen.

Het was — zo vervolgt de schrijver — geen morgenwolk van onderwerping geweest, maar een geheiligde oefening, die bij haar een vreedzame vrucht der gerechtigheid droeg, gedurende de weinige dagen, die de Heere haar nog bij ons wilde laten.

Er zijn ook nu nog kinderen des Heeren, die Jisken in dit alles verstaan en die met Asaf instemmen:

’k Zal dan gedurig bij U zijn,
In al mijn noden, angst en pijn;
U al mijn liefde waardig schatten,
Wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten.
Gij zult mij leiden door Uw raad,
O God, mijn Heil, mijn Toeverlaat;
En mij, hiertoe door U bereid,
Opnemen in Uw heerlijkheid.

Psalm 73 : 12

B.

OUDE BOEKEN

TE KOOP GEVRAAGD

LINDENBERG's BOEKHANDEL
Slaak 8 — Rotterdam-16 — Tel. 010-128934